

Toepassing van theosofische gezichtspunten in de wetenschap

Jacques Mahnich

Jacques Mahnich, lid van de Theosophical Society Adyar (TS) in Frankrijk, luchtvaartingenieur en musicus, hield deze lezing tijdens de conferentie *Theosophy, Unity and Helping the World* in augustus 2014.

Universele of occulte wetenschap als de basis van alle wetenschappen

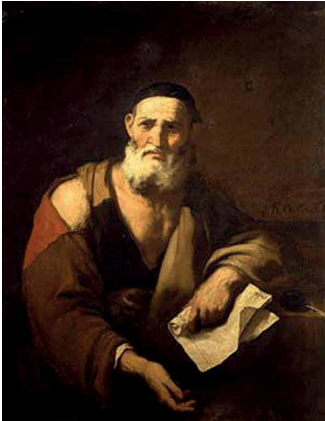
In een eerdere lezing tijdens dit congres werd gesproken over de definitie van wetenschap - het *Hoe van het Leven* (the How of Life). Dit kan op verschillende manieren worden geïnterpreteerd, afhankelijk van welk aspect wordt bekeken. Nadruk werd gelegd op het onderscheid tussen universele/occulte wetenschap en de 'gespecialiseerde' natuurwetenschap. De eerste, universele wetenschap, is de vrucht van openbaring, waarvan de bron in de loop van de tijd verloren is gegaan. Zij werd de mensheid gebracht door 'godheden en hun dienaren' en haar inhoud werd door tradities overgedragen van de ene tijdsperiode naar de volgende, en van het ene continent naar het andere. De tweede, de natuurwetenschap, is het resultaat van de ontwikkeling van menselijke intellectuele vaardigheden, gebaseerd op observatie, analyse, modellen, aanpassing en over-en-weer controle. Zij is hoofdzakelijk gebaseerd op logica, met wiskunde als dragende methodologie. Heden ten dage heeft de moderne wetenschap honderden academische disciplines die zich bezighouden met allerlei uiteenlopende zaken die bijdragen aan het begrijpen van de Natuur.

Wetenschap is, ongeacht naar welk onderdeel we kijken, de zoektocht naar het begrijpen van de Natuur, of de Realiteit. Dit is precies zoals Helena P. Blavatsky (HPB) het definieerde: *Wetenschap is een abstractie van iedere feitelijkheid, een begrijpen van iedere waarheid binnen het gezichtsveld van menselijk onderzoek en intelligentie.*

Er was een tijd in onze menselijke geschiedenis waarin geen onderscheid bestond tussen deze twee categorieën van wetenschap. De bron van westerse wetenschap kan worden geplaatst in de eerste periode van de Griekse filosofie, de zesde eeuw voor Christus. Toen hielden de filosofen (het woord wetenschappers bestond nog niet) zich bezig met het ontdekken van de essentiële natuur van alle dingen. Hun zoektocht werd 'physis' genoemd. Deze beperkte zich niet tot zichtbare zaken en stond niet los van filosofie of religie. Hij stond er niet alleen niet los van, maar was volledig ingebed in

een holistische benadering, gebaseerd op kennis, voortgekomen uit vroegere beschavingen, hoofdzakelijk oosterse culturen als de Chinese, Indiase of Chaldeeuwse. Chaldeeuwse wijsheid werd specifiek door HPB erkend als de oudste wetenschap van astrologie en occultisme.

Daarom worden de Griekse filosofescholen gekenmerkt door een allesomvattende, holistische visie van de wereld. De Milesianen werden 'hylozoïsten' genoemd, oftewel 'zij die denken dat materie een levend wezen is', omdat zij geen onderscheid maakten tussen materie en geest. Vanaf die tijd verspreiden veel wijsheidsscholen dit soort kennis. Deze eenheid die alle tegengestelde krachten omvat en overstijgt (door Herakleitos 'logos' genoemd), begon te breken met de Eleatische scholen die een goddelijk principe boven de andere goden en mensen erkende. Vanaf dat moment sloop dualisme binnen. Een nieuw concept van onverwoestbare materie deed opgang. Atomistische filosofieën Leucippus en Democritus (zie foto's hieronder) trokken een grens tussen geest en materie en dit werd de komende tweeduizend jaar een hoeksteen van het westerse denken. De wetenschappelijke kennis werd gecodificeerd door Aristoteles die, met de zegen van de autoriteiten van de katholieke kerk, tot de vijftiende eeuw de enige referentie voor 'officiële wetenschappen' werd.

Leucippus
(ca. 470 - 410 voor Chr.)

Democritus
(ca. 460 - 370 voor Chr.)

Descartes
(1596 - 1650)

Toen Descartes (zie foto boven) in de zeventiende eeuw zijn *Verhandeling over de Methode* (*Discours de la Méthode*) schreef, was dualisme tussen materie en geest op zijn hoogtepunt en alle latere wetenschappers hielden vast aan deze manier van denken. Door de scheiding tussen geest en materie verloor de wetenschap haar ziel en kon zij niet langer een volledig begrip van de Realiteit realiseren. Universele of occulte wetenschap is dus niet alleen de basis van alle wetenschappen, maar was lang geleden Wetenschap 'an sich'. Zo'n vijfhonderd jaar dualisme heeft haar tenietgedaan en haar capaciteit om de Realiteit volledig te begrijpen geblokkeerd.

Op zoek naar de ziel van de wetenschap

Sinds Descartes heeft de natuurwetenschap het juk van de seculier joods-christelijke traditie, die iedere poging haar dogma's ter discussie te

Auguste Comte (1798 – 1857)

worden uiteengezet: aan te tonen dat de Natuur niet een 'toevallige samenloop van atomen' is en de mens zijn rechtmatige plaats binnen het bestek van het Universum te wijzen.

Sindsdien maakte de wetenschap geweldige vorderingen, niet alleen wat betreft ontdekkingen en theorieën, maar ook wat betreft de filosofie van wetenschap. De positivistische houding verdween grotendeels, hoewel deze in sommige laboratoria nog steeds doorklinkt, en veel wetenschappelijke ontdekkers van de afgelopen vijftig jaar hebben een veel nederiger houding ten opzichte van de Realiteit. Zij gaven publiekelijk toe (niet allemaal) dat zij de fundamentele principes van het universum niet kennen.

Dit is een geheel nieuwe houding, een nieuwe opening, die op den duur een mogelijkheid biedt voor de ontwikkeling van een universele wetenschap, die beide benaderingen omvat. Wat zouden de onderliggende principes van de universele wetenschap van de toekomst moeten of kunnen zijn? Om de woorden van HPB te gebruiken als zij spreekt over de ziel van zo'n toekomstige wetenschap: *een wetenschap die de kosmos ziet als 'belichaamd bewustzijn', met alles in de kosmos als levend en bestuurd door 'bewustzijnscentra' die zichzelf belichamen.*

We zouden willen beginnen met de drie grondbeginselen die HPB in het voorwoord van *De Geheime Leer* poneerde. Om deze grondbeginselen be-

stellen krachtig controleerde, afge-
worpen. Eeuwen en martelaarschap-
pen waren nodig om deze duisternis
te boven te komen. Toen de deur
zich begon te openen, sloeg de pen-
dule echter volledig door naar de an-
dere kant. De wetenschappers van
de negentiende eeuw waren zo blij
dat ze de antropomorfe god die hen
eeuwenlang had achtervolgd hadden
gedood, dat ze verklaarden dat de
wetenschap in staat was of zou zijn
om alles uit te leggen, inclusief be-
wustzijn. Het was de tijd van de posi-
tivisten, met Auguste Comte (zie foto
hiernaast) als hun leidende figuur.
Het duurde niet lang, maar lang
genoeg om de materialistische levens-
filosofie een vaste vorm te geven, ten-
minste binnen de wetenschappelijke
gemeenschap. Dit was ook de peri-
ode waarin mevrouw Blavatsky (HPB)
haar magnum opus *De Geheime Leer*
publiceerde met in het voor-
woord de volgende woorden:

Het doel van dit werk kan als volgt

grijpelijk te kunnen maken, moeten we slimme manieren en methodes vinden om met de wetenschappelijke gemeenschappen te communiceren en hen te overtuigen. Dit om niet terug te vallen in de al te vaak voorkomende situatie waarin beide partijen elkaar niet kunnen begrijpen en uiteen drijven.

Het eerste grondbeginsel uit *De Geheime Leer* is een *alomtegenwoordig, eeuwig, grenzeloos en onveranderlijk Beginsel*, gesymboliseerd door absolute abstracte Ruimte en absolute abstracte Beweging. Tijdens zijn periode van manifestatie is dit de globale voedingsbodem waarin wij evolueren. Daarom bestaat niets buiten dit en moet het universum worden geregeerd door één uniforme reeks wetten. Dit eerste grondbeginsel is een sleutelconcept dat een basis kan vormen voor een nieuwe wetenschappelijke benadering: het 'top-down model': alles in het universum (wat we materie, emoties, denkvermogen, geheugen, wil, intuïtie, enzovoort noemen) is, gedurende de manifestatiefase, een zich ontvouwen van dit *alomtegenwoordig, eeuwig, grenzeloos en onveranderlijk Beginsel*. Alles in de kosmos leeft - levenloze materie bestaat niet. Het proces van ontvouwen zelf, de genesis van alle dingen, zou te identificeren moeten zijn in het merendeel van de wetenschappelijke disciplines (geologie, zoölogie, biologie, psychologie ...).

Het tweede grondbeginsel is de *eeuwigheid van het Heelal in toto als een grenzeloos gebied, periodiek 'het toneel van talloze Heelallen die zich onop-houdelijk manifesteren en weer verdwijnen'*, zoals een getij van eb en vloed. Cyclische processen zijn door de natuurwetenschappen vrijwel overal vastgesteld, van de geboorten van planeten, sterren en melkwegstelsels,

leven en dood, tot alle op aarde bestaande vormen: mineraal, vegetatief, dierlijk, menselijk. Nieuwe wetenschappelijke theorieën ontstaan elk moment. Zo gaat bijvoorbeeld de kosmologie van het oer-universum, van de beroemde Big Bang theorie geleidelijk over naar een pre-Big Bang theorie waarin het universum in elkaar stort voordat het weer opveert naar een nieuwe expansie. Martin Bojowald (foto hiernaast) een beroemde Duitse natuurkundige van de University of Pennsylvania, publiceerde in 2009 een dergelijke theorie in *Het Terugverende Universum (The Bouncing Universe)*.

Martin Bojowald (1973 -)

Er bestaan observaties en modellen die de cyclische activiteiten aantonen. Wat daaraan moet worden toegevoegd is het **waarom**. Wat is het doel van deze cycli? Zijn het toevallige en lukrake processen zoals de Darwinistische hypothese probeert aan te tonen? Evolutie is een regelmatig proces dat de ontvouwing van het eeuwige en grenzeloze principe ondersteunt. Kosmogeenese en antropogenese, zoals beschreven in *De Geheime Leer*, geven veel handvatten die gebruikt kunnen worden als starthypotheses om te worden vergeleken met veel takken van de moderne wetenschap. Als we in deze moeilijke exercitie willen slagen, moet men aan beide zijden voorzichtig zijn om niet terug te vallen in de val van dogmatisme.

Het derde grondbeginsel spreekt over *de fundamentele gelijkheid van alle zielen met de Universele Overziel, en over de verplichte pelgrimstocht van iedere ziel door de cyclus van incarnatie in overeenstemming met cyclische en karmische wet.*

Hier hebben we drie concepten die gebruikt kunnen worden als hypothese voor wetenschappelijke onderzoeken:

- de fundamentele gelijkheid van alle wezens en de hiërarchische structuur van de kosmos
- de cycli van reïncarnatie
- de wet van karma.

Deze concepten zijn goed gedocumenteerd in de theosofische en Indiase tradities. De samenstelling van de mens in overeenstemming met de verschillende niveaus van het universum biedt veel bruggen naar de natuurwetenschappen. Reïncarnatie, en daarmee verbonden karma, zijn niet langer een religieus geloof, maar onderwerpen van wetenschappelijke studies die worden aangejaagd door Bijna Dood Ervaringen (BDE).

Hoe kunnen we ons de universeel wetenschappelijke benadering van morgen voorstellen? We hebben de twee verschillende methodes vastgesteld, top-down en bottom-up, deductief versus inductief. We hebben een sterk voor gevoel dat deze elkaar ooit moeten ontmoeten, want Realiteit is Eén. We hebben al voorbeelden van 'bovennatuurlijke' fenomenen, zoals telepathie, wat met gebruikmaking van heersende wetenschappelijke methodes is aangetoond als zijnde een causaal proces (experimenten van Dean Radin, vorig jaar getoond tijdens de bijeenkomsten van de International Theosophical Conference in New York). Dit geeft een mogelijk pad voor het samenkomen van de twee methodes:

- identificeren van fenomenen die buiten het gezichtsveld van de natuurwetenschappen vallen (en dat zijn er heel wat)
- hun werkelijke bestaan vastleggen en aantonen, door het gebruik van wetenschappelijke methodes (zie het video-experiment van Rupert Sheldrake over het gedrag van honden: het aanvoelen van de bedoeling van hun baasjes vanaf een afgelegen plek)
- de occulte wetenschap gebruiken om causaliteit te onderbouwen - het **waarom** ervan - en er uitgebreid over communiceren.

Het zal een behoorlijke intellectuele investering vergen om kennis te verwerven van kennis, inclusief de buitenzintuigelijke capaciteiten.

Welke rol kunnen theosofen hierbij spelen? Laten we hierover naar HPB luisteren: *Ontdek alles wat je maar kunt vinden. Word bedreven en onderzoek alles wat de scholen hebben verteld, en zo veel meer als op eigen kracht mogelijk is.*

Dit is een 'must'. Als we in staat willen zijn te discussiëren, te argumenteren en te overtuigen ten opzichte van welke buitenstaander dan ook, moeten we eerst zijn/haar taal leren. Het is waarschijnlijk niet nodig de meest ge-

avanceerde technieken als kwantumvelden, supersnaartheorieën (superstrings) en de M-theorie te beheersen, maar een minimale vereiste is toch dat we in staat moeten zijn de basisconcepten te begrijpen en de nieuwe ontdekkingen te volgen. Dit mag een grote uitdaging lijken, maar het is de moeite waard, en het is mogelijk. De 'Creationists Community' in de Verenigde Staten (nu 'Intelligent Design' genoemd) heeft universiteiten en centra voor onderzoek opgericht, met veel gepromoveerden, om aan te tonen dat de verklaringen in de Bijbel wetenschappelijk kunnen worden aangetoond, zoals bijvoorbeeld dat het universum zesduizend jaar geleden werd geschapen en zij kwamen met een hypothese die tot dit scenario leidde. Motivatie, organisatie en de juiste middelen kunnen bergen verzetten.

Het promoten van de theosofische visie op Wetenschap

Het belangrijkste verschil tussen materialisme en spiritualisme draait om materie versus bewustzijn. Theosofie kan als een routeplanner of GPS in een donker bos zonder zichtbare paden zijn: tonend - en feitelijk bewijzend - dat bewustzijn de bron van alle fenomenen is. Dit 'het-zijn' wordt in *De Geheime Leer* door twee aspecten gesymboliseerd. Aan de ene kant, absolute abstracte Ruimte, kale subjectiviteit voorstellend, het enige dat geen menselijke geest noch kan uitsluiten uit welke conceptie dan ook, noch uit zichzelf kan bevatten. Aan de andere kant, absolute Abstracte Beweging die ongeconditioneerd Bewustzijn vertegenwoordigt.

Bewustzijn en materie zijn geen tegengestelden, maar complementeren elkaar: Geest (of Bewustzijn) en Materie moeten echter niet worden gezien als onafhankelijke realiteiten, maar als de twee facetten of aspecten van het Absolute (Parabrahma), dat de basis vormt van het geconditioneerde Zijn, subjectief dan wel objectief (GL).

Deze twee niveaus van Realiteit zijn onderling afhankelijk: *Materie drijft en functioneert in een zee van Denkvermogen, Denkvermogen functioneert in een zee van Bewustzijn en Bewustzijn functioneert in de Leegte of Volte van de Ultieme Realiteit* (I.K. Taimni, *Man, God and the Universe*, p.79).

In deze drievoudige wereld van materie, denkvermogen en bewustzijn verblijven alle monaden, die geworteld zijn in de wereld van bewustzijn en functioneren in de materiële wereld door een complete set voertuigen op alle niveaus. Dit is de reden dat de natuurwetenschappelijke aanpak, zoals die in het verleden was en ook thans nog is, alle facetten van materie kan observeren, analyseren en modelleren zonder iets te weten te komen over het **waarom** van de Natuur. De eerste brug tussen materie en denkvermogen is waarneembaar en wordt bestudeerd door de psychologie, de wetenschap van het gedrag en mentale processen. Gezien als fysieke stof - wordt zij echter bestudeerd in het raamwerk van fysieke stof die het mentale proces voedt. Daardoor zal deze studie geen significante bevindingen opleveren.

HPB stelt, de woorden van één van de Meesters herhalend, dat materie en bewustzijn niet tegenover elkaar staan, maar zij beschrijft Materie (niet

fysieke materie) als de enige component van waaruit al het andere, Geest inbegrepen, emaneert: ... *de oosterse occultisten stellen dat er slechts één element in het universum bestaat - oneindig, niet geschapen en onverwoestbaar - MATERIE (later zal zij het SUBSTANTIE noemen); welk element zich op zeven niveaus manifesteert ... zij zeggen dat Geest de hoogste staat van die materie is, omdat wat noch materie noch een van haar attributen is - NIETS is.*

Eén van de hoekstenen van natuurkundige wetenschap is haar vermogen om de geldigheid van haar ontdekkingen en theorieën te bewijzen. Het sleutelwoord bij deze benadering is **consistentie, samenhang**. Iedere theorie of ieder model moet door zo'n validatieproces gaan. De collegiale toetsing (peer-review) is zeer efficiënt, omdat de gehele gemeenschap van onderzoekers wordt toegestaan alle aspecten van de nieuwe ontdekking te dubbelchecken en te verifiëren. Dit is een garantie dat tenminste de onderzoeksmethode en het stavende bewijs coherent zijn. Onlangs hebben we gezien dat sommige 'ontdekkingen' zoals het spotten van gravitatiegolven of het meten van sneller-dan-het-licht neutrino's werden verworpen na de collegiale toetsingen. Zo'n validatieproces blijft binnen de gedachtewereld van de natuurkundige wetenschap, dat wil zeggen dat alleen materie van belang is. Hier kan de theosofie een voorstel doen voor een beter validatieproces om wetenschappelijke ontdekkingen te bewijzen. Boven het huidige proces, dat zijn efficiency heeft bewezen, zouden we enkele andere criteria willen toevoegen, gebaseerd op de traditie van de wijsheidsleringen.

Het adagio *Zo boven, zo beneden* volgend, zouden we de universaliteit van een wet kunnen evalueren. Door gebruik te maken van de door de Meesters en HPB naar voren gebrachte modellen van kosmogeenese en antropogeenese, zouden we ook de consistentie met de leringen kunnen verifiëren ... en bereid kunnen zijn op enkele daarvan nog eens terug te komen.

We zouden ook de ethiek ervan willen beoordelen. Mogelijk niet op het niveau van research, wat waarschijnlijk te moeilijk is, maar meer op het niveau van toepassingen. Wetenschap zonder spirituele waarden leidt de wereld naar meer lijden. De huidige situatie in de wereld laat zien hoe wetenschap wordt gebruikt voor egoïstische doeleinden en zelfs al streven de meeste wetenschappers in de eerste plaats een onpartijdige wetenschappelijke benadering na, hun ontdekkingen worden niet altijd gebruikt voor de vooruitgang van de mensheid. Er zijn groepen individuen, uitsluitend gedreven door winstbejag, die zich op basis van wetenschappelijke ontdekkingen gaan bezighouden met allerlei handeltjes en industriële activiteiten, inclusief militaire, zonder, of slechts in zeer beperkte mate, acht te slaan op de gevolgen voor de levende gemeenschappen op aarde. Laten we het echter helder houden: aan het einde van de 'voedselketen' zijn wij het vaak, de gebruikers, die toestaan dat dergelijke processen worden ontwikkeld.

Tenslotte zouden we de schoonheid van een wet kunnen benadrukken, zelfs al lijkt dat subjectief. Het ontvouwen van bewustzijn in onze wereld is als het ontluiken van de lotusbloem; de wetenschappelijke wetten zouden deze

kwaliteiten moeten weerspiegelen. In feite is dit al een criterium dat veel wetenschappers gebruiken als ze op zoek zijn naar een model om enig fysiek fenomeen te presenteren.

Henri Poincaré, natuurkundige en filosoof (1854-1912) schreef in een van zijn essays: *De wetenschapper bestudeert de natuur niet omdat het nuttig is dit te doen. Hij bestudeert haar omdat hij er plezier in heeft; en hij heeft er plezier in omdat zij prachtig is. Als de Natuur niet prachtig was, zou zij niet waard zijn om gekend te worden en zou het leven niet waard zijn om geleefd te worden ... Ik bedoel de intieme schoonheid die tevoorschijn komt uit de harmonieuze orde van zijn onderdelen en die door een zuivere intelligentie begrepen kan worden.*

Integratie van wetenschap met religie en filosofie

De kernvraag is hier: kan spiritualiteit (religie en filosofie) alleen, of de natuurwetenschap alleen, ons leiden tot een volledig begrip van de Natuur of de Realiteit? Het voorbije verleden bewijst het tegendeel. Ultieme realiteit is een holistisch geheel, waarbij de benadering een holistische onderzoeksmethode vereist, die de volledige constitutie en vaardigheden van de Mens omvat.

In de tijd waarin wij thans leven kunnen we een begin van versnelling in de ontwikkeling van de mensheid voelen. Technologische revoluties, zoals de wereldwijde real-time-communicatie, wereldwijde samenwerking, multi-nationale projecten, enzovoort hebben veel deuren en denkwerelden geopend, die lange tijd door tradities en religies gesloten werden gehouden. Dit alles heeft echter ook overal ter wereld tot grote opwinding geleid: overal op de planeet lijkt onrust de kop op te steken. De vroegere samenlevingsmodellen vallen, de één na de ander, uit elkaar en daarmee de ermee samenhangende waarden. Het lijkt op een brander die opeens op maximum is gezet. De kookplaat staat aan ... en we zitten er midden op. Dit is een kans voor de wijsheidsreligie om weer naar boven te komen en met kennis en leiderschap maatregelen te bieden voor de toekomstige ontwikkeling van de mensheid.

De theosofische beweging, als belichaming van deze wijsheid, heeft de verantwoordelijkheid om de kennis die haar is medegedeeld uit te dragen. Zij kan als een bron van inspiratie dienen voor de integratie van wetenschap, religie en filosofie. Zij kan de weg wijzen naar een 'ethische' wetenschap, waarvan de onderzoekingen en ontdekkingen een beter begrip van de evolutie zouden kunnen geven en de ontluiking van het Goddelijke in de natuur zouden kunnen dienen.

Dit is wat de stichters in gedachten hadden. Mevrouw Blavatsky schreef: *Theosofie heeft ten doel alle soorten religieuze mensen te verenigen voor onderzoek naar de werkelijke basis van religie en naar wetenschappelijke bewijzen voor het bestaan en de continuïteit van het hoger Zelf (Collected Writings XII, p.296).*

Samenvatting

- Universele of occulte wetenschap was lang geleden de bron, de ziel van alle wetenschappen.
- De wetenschap verloor haar ziel bij de ontwikkeling van het intellectuele denkvermogen, te beginnen bij de Eleatische school.
- Moderne wetenschappers (van de afgelopen vijftig jaar) zijn bescheidener en hebben een open houding, zelfs al is heden ten dage het materialisme nog steeds de belangrijkste filosofie van de wetenschap.
- Theosofie kan grondslagen bieden voor een nieuwe benadering van de wetenschap, te beginnen met de fundamentele grondstellingen van *De Geheime Leer*.
- Een brug slaan tussen theosofie en wetenschap zal een grote persoonlijke investering in kennisverwerving vereisen.
- De theosofische beweging kan dienen als 'denktank' voor de convergentie van wetenschap, religie en filosofie, door haar kernleringen buiten de eigen gesloten cirkels bekend te maken en uit te leggen.
- Nieuwe waarden kunnen worden voorgesteld voor het bewijsvoeringproces van wetenschappelijke ontdekkingen, zoals universaliteit, consistentie met de leringen, ethiek en schoonheid.

Sprekend over het derde doeleinde van de TS, somde mevrouw Blavatsky op wat het algemene doel van de TS zou moeten zijn: *In één woord, ons enige doel en onze enige wens is om, op zijn minst enigermate, te helpen te komen tot een correcte wetenschappelijke visie op de natuur van de mens, wat mede inhoudt het opbouwen van de deductieve metafysische en transcendente filosofie voor de huidige generatie. Deze filosofie is de enige vaste grondslag voor iedere religieuze filosofie (Collected Writings XII, p.308).*

Vertaling: S.C.

Advertentie:

Dr. I.K. Taimni

De Śiva-Sūtra

De hoogste werkelijkheid en hoe deze te realiseren
272 bladzijden, incl. uitvouwblad,
schema en leeslint, Gebonden/Hardcover
ISBN 9789061750949 - Prijs € 23,50

De Śiva-Sūtra behoort tot de school van het Kaśmir Śaivisme. De filosofie achter *De Śiva-Sūtra* is gebaseerd op het bestaan van een Allerhoogste Werkelijkheid die zich manifesteert als het gehele universum. Elke Monade is daarin een afzonderlijk centrum van bewustzijn en kracht, en bezit in zichzelf in potentiële vorm in die Realiteit Universeel Bewustzijn en Kracht (Śiva en Śakti). De drie afdelingen in dit boek behandelen de ontvouwing van Bewustzijn, gezien vanuit goddelijk Bewustzijn (Śiva), goddelijke Kracht (Śakti) en de Monade (Aṇu).